

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

2025 AİLE YILI

Sayı : E-69602026-610-00108613879 / 10906 4247
Konu : Soru Önergesi (7/25571)

08. 05. 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/25571
GK 126

İlgi : 21.03.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1602196 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Diyarbakır Milletvekili Sayın Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU tarafından verilen 7/25571 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Ömer BOLAT
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı (2 Sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 36FB0BE2-5B08-4382-BFC8-5DD50C9E94CF

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Adres: Dumlupınar Bulvarı, Eskişehir Yolu, 9.km, No:151,

Çankaya/ANKARA

Faks No: 03124491341

e-Posta: stratejisoruonergeleri@ticaret.gov.tr

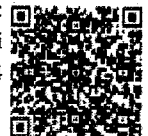
İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi: stratejigelistirmebakanligi@gtb.hs01.kep.tr

Ayrıntılı bilgi için:

Soru Önergeleri Birimi

Telefon No: 03124491334

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Diyarbakır Milletvekili Sayın Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU'na Ait 7/25571 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-9) Hükümetimizin yürütmekte olduğu ekonomik politikalar, serbest piyasa koşulları çerçevesinde şekillendirilmekte olup, döviz kurlarına ilişkin tüm gelişmeler piyasa dinamikleri doğrultusunda belirlenmekte ve ekonomi yönetiminin reel ya da nominal herhangi bir kur seviyesi hedefi bulunmamaktadır.

Türkiye'nin ihracattaki rekabetçi yapısı ihracatçılarımızın dinamizmi, dış talep, pazar çeşitlendirmesi, üretim altyapısı, ürün çeşitlendirmesi, uygun finansman koşulları ve teknolojik düzey gibi pek çok farklı faktöre bağlıdır. Türkiye'nin temel hedefi olan uzun vadeli sürdürülebilir ihracat artışı için yenilikçi ve teknolojik kazanımlarla elde edilecek rekabetçiliğin esas olduğu bilinmektedir. Dış ticaretimize yönelik hedefimiz hem mal hem de hizmetlerde ihracatımızı sürdürülebilir olarak arttırmak ve cari işlemler dengesinde kalıcı olarak fazla verilmesini sağlamaktır. Böylelikle makroekonomik istikrarın önündeki en önemli kırılganlık unsuru bertaraf edilerek büyüme ve kalkınma için uygun makroekonomik ortam kalıcı bir şekilde sağlanabilecektir.

İhracatçılarımızın rekabet gücünü artırmak için yapısal reformlara ve katma değerli üretim ve ihracata odaklanılmaktadır. İnovatif, tasarıma dayalı ve yüksek teknoloji ürünlerin ihracatını teşvik ederek, ihracatçılarımızın dış pazarlarda sadece fiyat avantajıyla değil, aynı zamanda kalite ve yenilikçilikle de öne çıkmaları için çalışılmaktadır.

Ar-Ge ve inovasyona ağırlık veren, dijitalleşme ve yeşil dönüşüm gibi küresel trendlere uygun bir şekilde yenilenen ihracat desteklerimiz; tasarımdan, markalaşmaya, Turquality'den, Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesi (Ur-Ge) projelerine, Küresel Tedarik Zinciri Yetkinlik Proje Desteğinden (KTZ), Yeşil Mutabakata Uyum Projesi Desteğimize ve ihracatın tabana yayılmasına kadar geniş bir yelpazede, yüksek teknolojiye üretim yapmak ve katma değerli ihracatımızı artırmak isteyen bütün ihracatçılarımızın kullanımına sunulmaktadır. Ayrıca ihracatın dijitalleşmesi için e-ihracat ve yeni nesil teknolojilere yönelik verilen dijital pazarlama, sipariş karşılama ve yurtdışı pazaryeri entegrasyonu gibi özel desteklerle firmalarımızın teknolojik dönüşümlerine yardımcı olunmaktadır.

Öte yandan, ihracatçı firmalarımızın küresel finansmana erişim imkânlarını genişletmek, desteklemek ve kolaylaştırmak da firmalarımızın dış pazarlarda rekabetçi konumlarını sürdürebilmeleri açısından önem taşımaktadır. Bakanlığımızca ihracatçımızın daha düşük maliyetli finansman imkânlarına kavuşması için Türk Eximbank, Türk Ticaret Bankası ve İhracatı Geliştirme Anonim Şirketi (İGE A.Ş.) ile iş birliği içinde etkin bir şekilde çalışmaya devam edilmektedir.

Ayrıca, ihracatımıza yeni pazarlar kazandırmak, dünyanın her noktasında nitelikli ve yüksek katma değerli Türk ürünlerinden söz ettirmek ve dünya ticaretindeki konumumuzu güçlendirmek amacıyla "Uzak Ülkeler Stratejisi" ve "İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) Üyeleri ile İhracatı Geliştirme Stratejisi" gibi birçok strateji kurgulanmaktadır.

Bununla birlikte; Bakanlığımız ihracatçı firmalarımızın rekabet gücünü artırmak için bütüncül bir yaklaşım benimsemekte, Türkiye ekonomisinin geleceğinin, inovasyon ve teknolojiye dayalı, güçlü bir ihracat yapısına sahip olmaktan geçtiğinin farkında olarak ve ekonomimizin tüm paydaşlarıyla birlikte çalışarak, ihracatçılarımızın karşılaştığı zorlukları ciddiyetle ele alarak, sürdürülebilir ve rekabetçi bir ihracat yapısı inşa etmektedir.

Bakanlığımız tarafından KOBİ'ler başta olmak üzere ihracatçı firmalarımıza; yönetim ve üretim süreçlerinde bilgi aktarımı, teknolojik dinamizm ve tasarım gücü dâhil olmak üzere ihracat ile ilgili her açıdan ve ihracatın her aşamasında beceri kazandırmaya yönelik destekler sağlanmaktadır. Bu sayede bir taraftan şirketlerin ihracat yapmaları teşvik edilmekte, bir taraftan da ihracatın markalaşma, katma değer, tasarım ve inovasyon odaklı bir yapıya kavuşturulması hedeflenmektedir. Bu süreç, ihracatın artırılmasının yanı sıra, ülkenin ekonomik büyümesine katkı sağlayarak Türk ekonomisinin daha sürdürülebilir ve güçlü bir yapıya kavuşmasına vesile olmaktadır.

Bu doğrultuda, mal ihracatı kapsamında firmalarımıza 2024 yılında 17,6 milyar TL ihracata yönelik devlet desteği sağlanmış olup, bu kapsamda 2025 yılı için öngörülen değer 25,5 milyar TL'dir.

Diğer taraftan, Türkiye'yi daha güçlü, üretim ve ihracatta rekabetçi, sürdürülebilir bir ekonomik yapıya kavuşturma hedefi doğrultusunda hazırladığımız "2025 Yılı İhracat Eylem Planı" ile mal ve hizmet ihracatını artıracak yeni destek mekanizmalarından ticari diplomasinin güçlendirilmesine, gümrük süreçlerini kolaylaştıracak faaliyet ve projelerden ihracat finansmanına yönelik yenilikçi çözümlere kadar geniş bir yelpazede firmalarımız için somut adımlar atılmaktadır.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan 2025 yılı Ocak ayı verilerine göre geçen senenin aynı dönemine göre yatırım malları %1,7, ara malları (ham madde) %9,2, tüketim malları da %20,6 artış göstermiştir.

Anılan dönemde tüketim malları ithalatında binek otomobil ithalatı önde gelmektedir. Binek otomobili ithalatında elektrikli otomobiller için Avrupa Birliği ve Serbest Ticaret Anlaşması ülkeleri hariç %10, Çin için %40 İlave Gümrük Vergisi uygulanmaktadır. Çin menşeli konvansiyonel ve hibrit araçlarda ise ithalat değerinin %40'ı oranında veya adet başına minimum 7.000 dolardan yüksek olanının ek mali yükümlülük olarak uygulanmasına 07.07.2024 tarihi itibarıyla başlanmıştır. 01.02.2025 itibarıyla ilgili araçlara uygulanan oranlar %50 veya 9.500 dolar olarak tatbik edilmektedir. (Plug-in otomobiller için oran aynı kalmıştır.)

Tüm bu hususlara ilaveten, ithalatın ülke yararına ve yerli sanayinin ihtiyaçları doğrultusunda yürütülmesini temin etmek, yerli üreticiyi korumak ve uluslararası anlaşmalar çerçevesinde milli çıkarlarımızı gözetmek maksadı ile İthalatta İlave Gümrük Vergisi ve Ek Mali Yükümlülük Uygulamaları yürütülürken, yerli üreticimizi haksız rekabete karşı savunmak üzere ilgili mevzuat doğrultusunda açılan soruşturmalar neticesinde anti-damping ve sübvansiyon vergileri uygulanmakta, dahası yine sanayicimizi üretime teşvik etmek üzere kullanılmış ve yenileştirilmiş eşyanın ithalatına düzenleme getirilmekte, bir eşyanın ithalatında yaşanan seyri takip etmek üzere gözetim uygulaması yürütülmekte, ülkemizde üretimi olmayan eşyanın girdi olarak kullanılması halinde üreticimizin maliyetlerini düşürmek üzere hammadde ve ara mallarında tarife kontenjanı, gümrük vergilerinin askıya alınması gibi uygulamalar sürdürülmektedir.

Öte yandan, 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu kapsamında istatistiksel bilgilerin saklanması, kullanıcıya sunulması, söz konusu alanlara ilişkin sistemlerin geliştirilmesi ve bu amaçla ulusal ve uluslararası bir bilgi ağı ve bilgi akış sisteminin oluşturulmasını koordine etme görevi Türkiye İstatistik Kurumunun uhdesinde bulunmaktadır. Bu veriler TÜİK tarafından aylık ve yıllık bazda düzenli olarak ve şeffaf bir şekilde tüm kamuoyunun bilgisine açıktır.

Son olarak, altın ithalatına ilişkin muhtelif düzenlemeler Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar kapsamında Hazine ve Maliye Bakanlığı uhdesindedir.